

AURKEZPENA:

Rekalde Aretok programa didaktiko berri bat aurkezten dizu: **IZARRAK LOTUZ.**

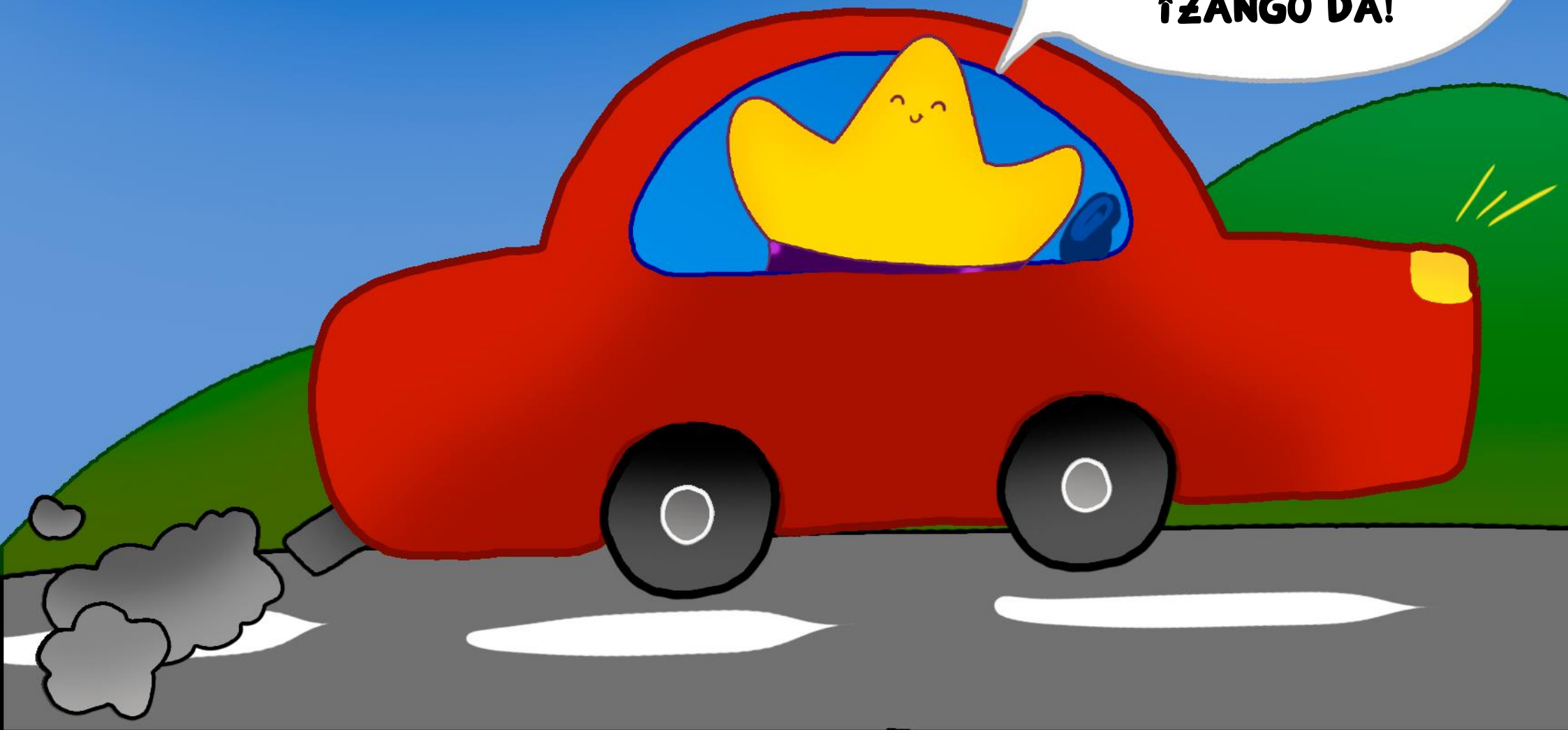
Rekalde Aretoko erakusketak ikasgelara hurbildu nahi ditugu. Horretarako, proposamen iradokitzaile batzuk bidaltzen dizkizugu, artearekin jolasteko, praktika artistikoarekin lotutako kontzeptuak sartzeko, behaketa sustatzeko eta irudimenari hegan egiten uzteko.

Gure nahia txikienei jakin-mina piztea da: arteari, erakusketei eta Rekalde Aretolari buruzko jakin-mina.

Proposamena ikasgelan egin eta erakusketaren funtsezko kontzeptuak aurkeztu ondoren, ikasleak familian erakusketan nabigatzera eta misioz betetako espedizio bat egitera gonbidatuko nahiko genituzke. Horrela, gure garaiko artea erakutsi ahal izango diete senitartekoei.

**¿PREST ZAUDE?
BIDAĪA POLĪTA
ĪZANGO DA!**

HELBURUAK

Ikasgelako artelanak aztertuz eta erreprodukzioa bilatu ez ezik, sormen-prozesua praktikaren erdigunean jartzen duen jarduera plastiko bat proposatuz, honako helburu hauek lortzen lagundu nahi dizuegu:

Helburu orokorrak:

- ★ Arte garaikidea ikusteko, aztertzeko eta gozatzeko ohitura sortzea.
- ★ Kontzeptu artistikoak hautematen eta interpretatzen ikastea.
- ★ Iritzi aniztasunarekiko errespetua sustatzea, entzute aktiboaren bidez.
- ★ Pentsamendu estetiko eta kritikoa bultzatuko duten dinamikak bultzatzea.
- ★ Sormena lantzea.
- ★ Familian arte garaikideko erakusketak bisitatzeko ohitura bultzatzea.

Helburu espezifikoak:

- ★ Nicholas Nixon argazkilariaaren obra ezagutu.
- ★ Sormen ariketen bidez bere lanaren kontzeptu desberdinak aurkeztu: egunerokotasuna, denboraren igarotzea, erretratua, gorputza eta hiria.

HASTI AURREKO ESKULTURUA:

Batzuetan zaila izan daiteke artelan garaikide bati buruz hitz egitea. Arteak askotan oso subjektiboa eta iradokitzailea da.

Pertsona bakoitzak bere erara ikusten, sentitzen eta konektatzen du artelana. Horregatik, garrantzitsua da banakako iritziak eta interpretazioak sartzea eta errespetatzea. Inork ez du egia absolutua eta gure ekarpen guztiak aberasgarriak dira. Horrela, ahalduntze pertsonala sustatzen dugu, eta, beste pertsona baten diskurtsoa edo begirada errespetatzen irakasten dugu.

Obrari buruzko oinarriko informazioa emateaz gain, ikasleei galderak egitea proposatzen dizugu. Erantzun zuzen bakarrik bilatzen ez duten galdera irekiei esker, irudiaren behaketa aktiboa sustatzen

da. Eman denbora txikiei irudi bat begiratzeko eta berriaz begiratzeko; beren ikuspuntua adierazteko espazioa zainduz.

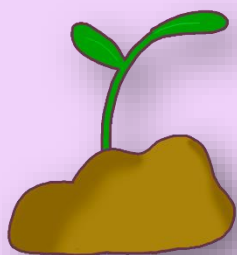
Gainera, artelana ikasleen esperientziara hurbiltzen saiatzen gara, proposatutako lana haien bizipenekin, ezagutzekin, interesekin eta sentimenduekin lotuz. Lan bakoitzaren azterketan ariketa edo dinamika txiki bat sartzen dugu, libreki ikertu, irudikatu eta iritzia emateko.

Azkenik, obra bakoitzaren behaketa kontzeptu artistiko bat sartuko dugu, testuinguruan kokatu ahal izateko eta egungo arteari buruzko ezagutza zabaltzeko.

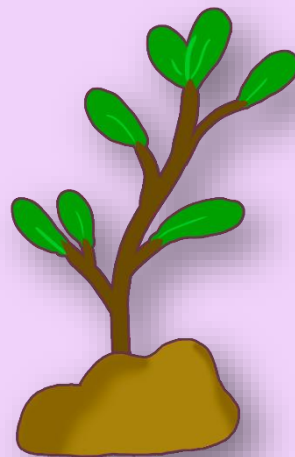

Jarduera bakoitzak diseinatutako lehen hezkuntzako zikloa adierazten du. Hala ere, beste maila batzuetara egokitu daitezke.

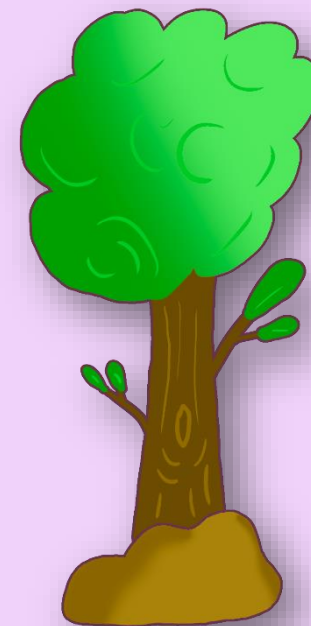
Legenda hau erabili da:

LH lehenengo zikloa

LH Bigarren zikloa

LH Hirugarren zikloa

SAIOAK

Bidaltzen dizugun materiala, batetik, proposatutako artelanak begiratzean, behatzean eta horiei buruz hitz egitean datza, eta, bestetik, tailer bat egitean.

Materiala moldagarria izan dadin saiatzeko gara; horrela, zentro bakoitzak jarduera horretarako dituen saioretara eta denborara egokitu daiteke. Proposamena da irakasleek ikasleak gehiago estimulatu ditzaketen jarduerak edo galderak hautatu ahal izatea.

ARTISTA — NICHOLAS NIXON

Detroit, EEBB, 1947

Nicholas Nixonek Ingeles Literatura ikasi zuen eta, argazkigintzan aritu zen arren, ez zion inoiz istorioak kontatzeari utzi.

50 urte baino gehiagotan zehar, erakutsi du argazkigintza ez dela soilik irudi bat harrapatzea, baizik eta mundua ezagutzeko eta pertsonengana hurbiltzeko modu bat; bere argazkiek modu zintzoan dokumentatzea bilatzen dute, bizitza eta bere trantsizioak.

Bere argazkiek bizitzari buruz hitz egiten dute oso ikuspegi intimotik, norberaren esperientziatik. Patxadaz begiratzera gonbidatzen gaituzte, arreta jartzera: zimur bat aurpegian, familia bat, elkar maite duten bi pertsona, adineko pertsona bat, edozein kale... Begirada horrek bihurtzen du egunerokoa zerbait garrantzitsu eta esanahiz betea.

Nicholas Nixon hobeto ezagutzeko, bere lanean agertzen diren hainbat ideia ezagutzen joango gara pixkanaka:

★**Egunerokotasuna:** Inguratzen gaituena, gure egunerokotasunaren parte dena, hala nola familia, gure auzoa edo garrantzi handirik eman gabe bizi ditugun une haiek.

★**Denboraren igarotzea:** hazi eta aldatu egiten gara, gure gorputza poliki-poliki eraldatu egiten da.

★**Erretratua:** pertsona baten argazkiak ere kontatu diezaguke nola sentitzen den edo nor den.

★**Hiria:** bizi garen lekuak, kaleak, eraikinak eta partekatzen ditugun espazioak, guri buruzko istorioak ere kontatzen dituztenak.

ESTEKA INTERESGARRIAK

- ★ Fundación MAPFRE — Nicholas Nixonen kolekzioa

<https://www.fundacionmapfre.org/arte-y-cultura/colecciones/nicholas-nixon/>

- ★ Nicholas Nixon irudikatzen duen galeriaren orri ofiziala:

Lanen aukeraketa zaindua, testu biografiko profesionala, erakusketen zerrenda, kalitate handiko irudiak zure argazki garrantzitsuetan.

<https://fraenkelgallery.com/artists/nicholas-nixon>

- ★ Dibulgazio-artikula, Nixonen lanari buruzko testu narratiboagoa eta eskuragarriagoa..

<https://culturainquieta.com/arte/fotografia/fotografias-magistrales-en-blanco-y-negro-de-nicholas-nixon/>

★ †ZARRAK LOTUZ ★

ERAKUSKETA:

Fundación mapfre eta Rekalde Aretoak lankidetzan antolatutako erakusketa honek Nicholas Nixonen ibilbide osoa biltzen du, 1974tik gaur egun arte. Kronologikoki antolatuta dago, eta, horri esker, haren begiradaren bilakaera jarrai dezakegu, eta denboran zehar haien interesak nola aldatu diren ikus dezakegu.

Bertan, gizakiaren hauskortasunari, denboraren joanari, familia-loturen bilakaerari eta bizi garen hiriei buruz hitz egiten diguten argazkiak aurkituko ditugu. Erretratu intimoen eta eguneroko eszenen bidez, bizitzaz, zaintzaz, maitasunaz eta eraldaketaz hausnartzera gonbidatzen gaitu Nixonek.

Orain dela hilabete batzuk, Mapfre Fundazioaren bilduma handitu egin da, sarrera berriekin. Horregatik, Rekalde Aretoan aurkezten den erakusketa, orain arte, artistari eskainitako erakusketarik osena da.

LANA: *THE BROWN SISTERS* [BROWN AHIZPAK], 1975-2022

KONTZEPTUAK:

- ★ Denboraren igarotzea: hazi eta aldatu egiten gara, gure gorputza poliki★poliki eraldatu egiten da.
- ★ Erretratua: pertsona baten argazkiak ere konta diezaguke nola sentitzen den edo nor den.

LANARI BURUZ:

1975etik, Nicholas Nixonek bere emazte Bebe eta hiru ahizpei (Heather, Laurie eta Mimi) argazkiak atera zizkien urtero. Beti ordena berean, beti zutik, beti kamerari begira.

Ia kasualitatezko familia★argazki gisa hasi zena ia berrogeita hamar urte iraun zuen proiektu bihurtu zen.

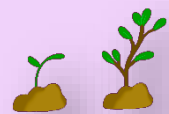
Irudi horiek guztiak elkarrekin ikusten ditugunean denboraren joana ikus dezakegu: ahizpak hazi egiten dira, haien orrazkerak, arropa, esamoldeak aldatzen dituzte. Batzuetan irribarre egiten dute, besteetan serioago daude...

GALDERAK:

- ★ Begira diezaiozun serieko lehen eta azken argazkiari. Nola aldatu dira, zure ustez, ahizpak? Ba al dago serioagoa edo alaiagoa dirudien bat? Zergatik? Elkarri begiratzen diote ala kamerari bakarrik begiratzen diote? Eroso edo urduri daudela uste duzu?
- ★ Zer aldatzen da pertsonengan denboraren poderioz? Zer gauzak irauten dute berdin?
- ★ Nixonek urtero egiten du argazki bat, ohitura edo erritu gisa. Zer egiten duzu zuk urtean behin errepikatzeko? Urtebetetzeak, urte berria, udan herrira joatea...

JARDUERA – PROPOSAMENA 1:

Ariketa: "Ni gaur, ni bihar"

1. Gaur bere burua marraztea.
2. 10 urte barru bere burua nola imaginatzen duen marraztea.
3. Beren ustez zer aldatuko den eta zer ez komentatuko dugu.

HELBURUA: Haztea pixkanaka eraldatzea dela ulertzea, baina gure parte diren eta irauten duten gauzak ere badirela ulertzea.

JARDUERA – PROPOSAMENA 2:

Ariketa: "25 urte ditudanean..."

Ikasle bakoitzak bere "etorkizuneko nia"ri zuzendutako gutuna idazten du.

Hauek sar daitezke:

- ★ Nola da orain.
- ★ Zer gustatzen zaion.
- ★ Zerk kezkatzen duen.
- ★ Nola izatea espero duen 10 edo 15 urte barru.
- ★ Zer nolako ametsak dituen.

Bere izena daraman gutunazal itxi batean sartu behar da. Etxera eramango dute 25 urte betetzean irekitzeko aginduarekin.

HELBURUA: Denboraren igarotzeaz eta norberaren hazkunde prozesuaz jabetzea, etorkizunean nolakoa izan nahiko lukeen hausnartzea.

LANA: FAMILIA

KONTZEPTUA:

- ★ Egunerokotasuna: inguratzen gaituena, gure egunerokotasunaren parte dena, hala nola familia, gure auzoa edo garrantzi handirik eman gabe bizi ditugun une haiek.

LANARI BURUZ:

Inguruan dituen pertsonen, emazteari eta Sam eta Clementine seme-alabei argazkiak atera dizkie Nixonek. Irudi askok afektu keinuak erakusten dituzte: besarkadak, begiradak, hurbiltasuna. Maitasunaz ere hitz egin dezake argazkiak.

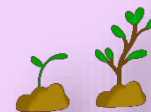
GALDERAK:

Serie honetako argazkietan, egunerokoa dirudiena arretaz begiratzea merezi duen zerbait bihurtzen da.

- ★ Zure ustez, zertarako balio dute argazkiak?
- ★ Noiz egiten ditugu argazkiak familiarekin?
- ★ Argazkiak une bat "gorde" ahal izateko erabiltzen dira. Zer oroitzapen gorde nahiko zenuke?

* Haur bakoitzaren testuingurua ezagutu beharrik ez dugunez, saia gaitezen familiaren edo gizartearen historian gehiegi ez sakontzen, saia gaitezen irudimen kolektibora jotzen eta parte hartzea borondatezkoa izan dadin.

JARDUERA – PROPOSAMENA 1:

Ariketa: "Oroitzapenaren Kutxa".

HELBURUA:

Identitateaz eta gurezat garrantzitsua denaz hausnartzea, zer gogoratu edo gorde nahiko genuke?

Ikasle bakoitzak egunero erabiltzen duen objektu bat (edo objektuaren argazki bat) ekarri edo marrastu du, eguneroko zerbait baina une honetan garrantzitsua iruditzen zaiona.

1. Objektu, marrazki edo argazki guztiak kutxa batean jartzen dira, ikasle bakoitzaren izenarekin.
2. Data idazten da.
3. Ikastetxearen lekuren batean gordetzen da .
4. Adostutako denbora baten barruan irekitzen da (etapa amaiera, 2 urte geroago...).

JARDUERA – PROPOSAMENA 2:

Ariketa: "Egunero gertatzen den momentu bat"

Nicholas Nixonek erakutsi digu ez dela beharrezkoa zerbait apartekoa izatea garrantzitsua izateko. Askotan, guretzat garrantzi handiena duten uneak egunero gertatzen dira, eta ia ez gara konturatzen.

HELBURUA: Egunerokotasuna baloratzea. Une errazak ere oso garrantzitsuak direla ulertzea.

Pentsa dezagun:

- ★ Zein da zure unerik gogokoena edozein egunetan?
- ★ Ba al da egunero gertatzen den eta ongi sentiarazten zaituen ezer?

Horrelako zozzer izan daiteke...

Aitak gosaria prestatzen didanean, amak gauean ipuin bat irakurtzen didanean, ahizpa zaharrenak nirekin jolasten duenean, txakurra agurtzera etortzen zaidanean, ikastetxetik iristen naizenean, aitona besarkatzen dudanean...

Balioan jarriko dugu:

Pentsatzen dugun une hori marraztu eta azpian esaldi bat erantsiko diegu:

"Gustatzen zait, besterik gabe _____, zeren _____"

LANA: HIRIEN IKUSPEGIAK.

KONTZEPTUA:

- ★ Hiria: bizi garen lekuak, kaleak, eraikinak eta partekatzen ditugun espazioak, guri buruzko istorioak ere kontatzen dituztenak.

LANARI BURUZ:

Intimotik (familia) kolektibora (espazio partekatua) igarotzen gara.

Serie batzuetan, Nicholas Nixon erretratutik urundu eta teilatuetara edo puntu altuetara igotzen da, kaleei, eraikinei eta auzoei argazkiak ateratzeko.

Hiria ez da leku perfektu gisa agertzen, espazio konplexu gisa baizik: ordenatua eta kaotikoa aldi berean.

Kaleek, eraikinek eta leihoeek ere istorioak kontatzen dituzte. Nola bizi garen, nola mugitzen garen eta espazioa nola partekatzen dugun aipatzen dute.

GALDERAK:

- ★ Zer harreman du gure gorputzak hiriarekin? Non gabiltza azkar? Non geldituko gara? Nola lotzen da gure gorputza naturarekin?
- ★ Nola aldatu da gure hiria? Nola irudikatzen dugu 20 urtetan?
- ★ Zer ibilbide egiten duzu hirian zure egunerokoa?

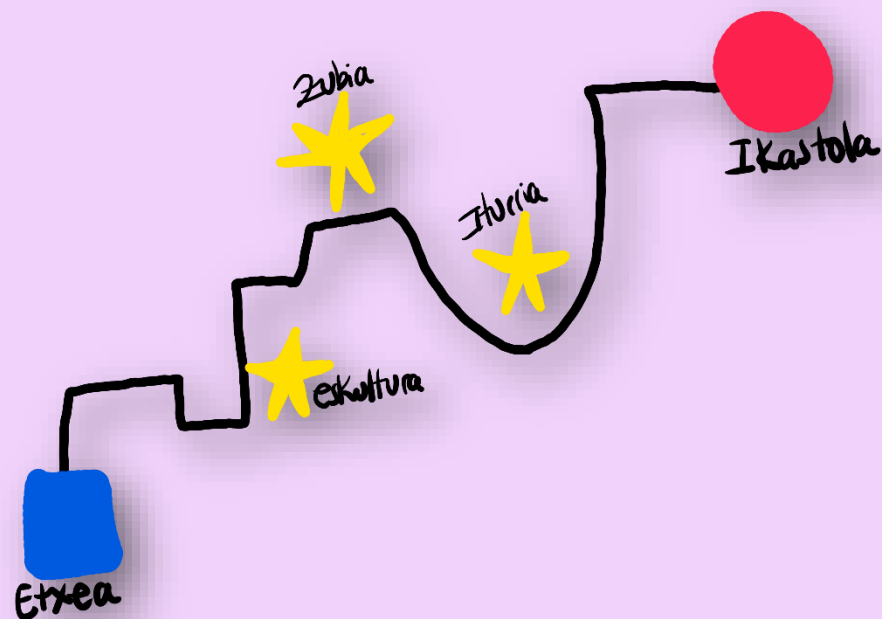

JARDUERA – PROPOSAMENA 1:

Ariketa: "Nire bidea marraztuta" ★ Bertsio erraza:

1. Etxetik eskolarako bidea marraztu.
2. Bide horretan ikusten diren hiru gauza gutxienez sartzea.
3. Ahoz kontatzea zer gustatzen zaien gehien ibilbide horretatik.

HELBURUA: Orotzapena landu, inguru hurbila buruz imajinatzea, egunero egiten dugun bideaz gozatzea.

JARDUERA – PROPOSAMENA 2:

Ariketa: "Nire eguneroko ibilbidea"

Markatu paper batean ia eguneroko egiten duzun ibilbidea:

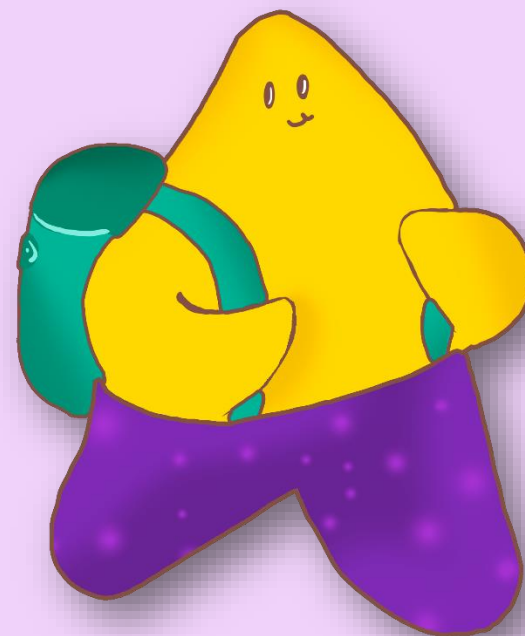
Adibidez, zure etxetik ikastetxera, parkera, futbol zelaira edo pertsona garrantzitsu baten etxera.

Mapa sinple bat bezala marraz dezakezu.

Geroko pentsatu:

- ★ Zer gogoratzen duzu ibilbide horretaz? Ba al dago beti atentziora ematen dizun zerbait?
- ★ Mural bat? Denda bat? Eskultura bat? Iturri bat? Banku bat? Zuhaitz berezi bat? Mapan ere leku hori markatuko dugu.

HELBURUA: Gure eguneroko paisaia gure bizitzaren parte dela ulertzea eta gutaz ere asko kontatzen duela jabetzea.

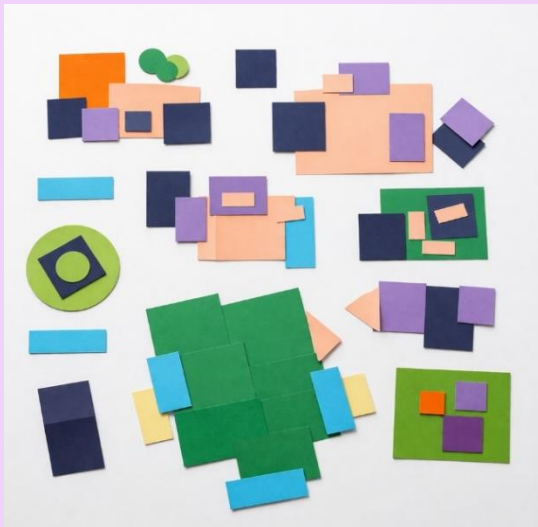
JARDUERA – PROPOSAMENA 3:

Ariketa: "Gure hiria eraikitzen dugu"

Talde txikietan (5 - 7 pertsona) hirigile bihur gaitzen. Kartulina zatitxoekin pentsatuko dugu gure hiria edo herria nolako izatea nahiko genukeen.

HELBURUA:

Espazio komunari buruz hausnartzea eta hiria edo herria guztion artean eraikitzen dugun lekua dela ulertzea.

1. Pentsatuko dugu:

Nolako izatea gustatuko litzaiguke? Auto asko edo gutxi izango ote zituen? Parkeak eta zuhaitzak egongo lirateke? Non egongo lirateke pertsonak? Liburutegiak, museoak, kirolpistak egongo lirateke? Zer espazio izango lituzke haurrentzat? Eta adinekorentzat?

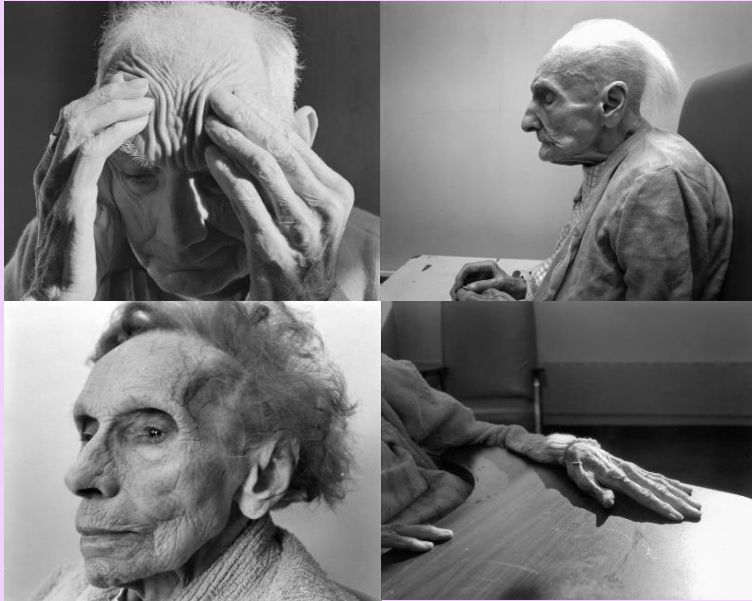
2. Goitik ikusitako plano bat eraikiko dugu koloretako kartoi mehekin.

3. Ondoren, hausnartu eta partekatu:

- ★ Hiri lasaia edo zaratatsua da?
- ★ Jasangarria al da?
- ★ Bizi nahiko genukeen hiria da?

LANA: ADINEKOAK

LANARI BURUZ:

Nixonek gaixo terminalak eta adineko pertsonak erretratatzeko dituzten egoera zailak: medikuntza eta egoitza inguruneetan. Zaurgarritasun, duintasun eta gizatasun gaiak aztertzen dituzten lan hauetan.

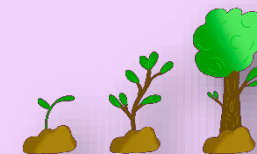
GALDERAK:

- ★ Zer ikasi duzu adineko norbaitengandik zure bizitzan?
- ★ Zer errotzapen gordetzen du zure gorputzak? Orbainak, lesioak, erorketak, besarkadak... Identifikatu errotzari bat, zure gorputzaren zati batean kokatu eta partekatu dezakezuna.

KONTZEPTUA:

- ★ Erretratua: pertsona baten argazkiak ere kontatu diezaguke nola sentitzen den edo nor den.
- ★ Denboraren igarotzea: hazi eta aldatu egiten gara, gure gorputza poliki-poliki eraldatu egiten da.

JARDUERA – PROPOSAMENA:

Ariketa: "¿Nola lotzen da gure gorputza naturarekin?"

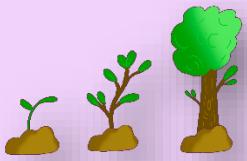
Jarduera honetan, giza gorputzaren eta naturako elementuen arteko antzekotasunak aztertuko ditugu. Irudiak erabiliz, gure gorputzetan zein ingurune naturalean errepikatzen diren formak, lerroak eta egiturak behatuko ditugu.

Ikasleek elementu naturalen (hostoak, ibaiak, tximistak, sustraiak, etab.) irudiak gorputzeko atalekin (zainak, ilea, azala, etab.) alderatuko dituzte, adarkadura, ehundurak edo bideak bezalako eredu komunak identifikatuz.

HELBURUA:

Elementu naturalen eta giza gorputzaren arteko ikus★ analogiak aztertzea eta ezartzea, pentsamendu kritikoa, interpretazio simbolikoa eta ingurune naturaleko kide izatearen kontzientzia sustatuz.

PAUZUZ★PAUZU:

"¿Nola lotzen da gure gorputza naturarekin?"

1. Hasierako behaketa:

Naturaren eta giza gorputzaren hainbat irudi aurkezten dira (irakasleak eman ditzake edo ikasleek bilatu).

2. Erlazioa eta analisia:

Ikasleek, banaka edo talde txikitan, honako hauek egin beharko dituzte:

- ★ Bi irudien arteko ikus-harremanak bilatzea
- ★ Antzekotasunak identifikatzea (formak, lerroak, egiturak, ibilbideak...).
- ★ Azaldu zergatik uste duten konektatuta daudela.

3. Partekatu:

Talde bakoitzak bere elkarteak partekatzen ditu gainerako ikasleekin, eta elkarrizketa kolektiboa sortzen da.

4. Itxiera eta gogoeta:

Galderak planteatzen dira, hala nola...

- ★ Zer dute amankomunean gure gorputzak eta naturak?
- ★ Harreman batzuk errepikatu dira? Interpretazio desberdinak al zeuden irudi berdinerako?
- ★ Naturaren parte garela uste duzu? Zergatik?
- ★ Nola aldatzen da ingurua ikusteko dugun modua ariketa honen ondoren?

ETA ORAIN ZER?

Uste duzu gehiagorako gogoarekin geratu direla?

Erantsitako dokumentu batean pasaporte bat bidaltzen dizugu, eta orri batean inprima daiteke, koloretan, ahal bada.

Pasaporte hori aitzakia da Rekalde Aretoran izarrak jartzeko zain gaudela jakin dezaten!

Asmoa da familian etortzea erakusketa bisitatzea eta senideei Rut Olabarriri buruz ikasitako guztia kontatzea. Gure nahia da familian erakusketa ikustera eta

esploratzea etortzea animatzea, eta... pasaportea betetzea lortzen badute (ikasturtean Rekalde Aretora 3 aldiz etortzea)...

SORPRESA BAT IZANGO DUTE!

ZATOZ ZURE KLASEAREKIN GU BISITAZERA!

Hemen jar zaitezke harremanetan:

944068707 / 944068532

salarekalde@bizkaia.eus

Zure zain gaude!

Noski, Rekalde Aretora etortzera ere gonbidatzen dugu zentzua!

Rekalde Aretoran visita-tailer bat eskaintzen dizugu, obra originalez gozatzeko eta zure interesen eta beharren arabera diseinatutako dinamikak egiteko.

GLOSARTOA:

Egunerokotasuna: Eguneroko gauza sinpleak dira batzuetan oharkabean pasatzen direnak, baina garrantzitsuak ere izan daitezke eta esanahia izan dezakete.

Zaurgarritasuna: Pertsona bat hauskor, sentibera edo zaintza behar duenean da. Denok senti gaitzke horrela noizbait.

Orbaina: Zauri baten ondoren geratzen den gorputzean dagoen marka da. Gertatu zaigun zerbait ere gogora ekar diezaguke.

Lotura: Beste pertsona batzuekin dugun harreman edo konexio berezia da, hala nola familiarekin edo lagunekin.

Iraunarazi: Guretzat garrantzitsua den zerbait gordetzea da, ez ahazteko, oroigarri edo objektu berezi bat bezala.

Analogia: Bi gauza desberdin alderatzen ditugunean da, zerbaitetan elkarren antza dutelako. Adibidez, gure gorputzeko zainak eta zuhaitz baten adarrak.

Patroia: Errepikatzen den zerbait da, forma bat, marrazki bat edo bide bat bezala.

★ **IZARRAK LOTUZ** ★

ESKERRIK ASKO PARTE HARTZEAGATIK!

Edozein zalantza edo galdera izanez gero, jar zaitez gurekin harremanetan. Pozik hartuko zaitugu.

Material honekin izan duzun esperientzia nolakoa izan den ere jakin nahiko genuke. Erabilgarria iruditu zaizu? Zerbait aldatuko zenuke?

Idatziezaguzu salarekalde@bizkaia.eus helbidera, gaian **IZARRAK LOTUZ** adieraziz.

